

②

FRASA OBJEK DALAM BAHASA ARAB :

SATU KAJIAN KES

HALIM BIN DAUD

FAKULTI BAHASA DAN LINGUISTIK

UNIVERSITI MALAYA

KUALA LUMPUR

2001

FRASA OBJEK DALAM BAHASA ARAB :

SATU KAJIAN KES

HALIM BIN DAUD

**DISERTASI INI DIKEMUKAKAN KEPADA FAKULTI
BAHASA DAN LINGUISTIK, UNIVERSITI MALAYA
SEBAGAI MEMENUHI SEBAHAGIAN DARIPADA
SYARAT UNTUK MENDAPAT IJAZAH SARJANA
PENGAJIAN BAHASA MODEN**

2001

DEDIKASI

- Kepada arwah ayahanda dan bondaku yang telah :
- Mendorongku semenjak kecil lagi supaya meneruskan pengajian ke peringkat yang lebih tinggi dan sabar dengan liku-liku kehidupan demi kejayaan.
- Menadah tangan memohon dari Yang Maha Esa agar takhta kejayaan menjadi milikku.

Semoga roh mereka dicucuri rahmat Ilahi bersama-sama dengan roh-roh yang soleh.

Isteri tercinta :

Yuzalina Muhammad Yunan

Anak kesayanganku:

A'mru

&

Mu'az

Serta seisi keluargaku dan isteri yang telah banyak bersabar dengan beban penulisan ini dan kerjasama serta dorongan sehingga kajian ini dapat disiapkan. Semoga Allah S.W.T memberkati dan merahmati kita sekalian.

Semoga kejayaan ini merupakan kejayaan kalian.

PENGHARGAAN

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Alhamdulillah syukur ke hadrat Allah S.W.T. kerana dengan limpah dan kurniaNya serta nikmatNya memberi kekuatan kepada penulis menyiapkan disertasi bertajuk " FRASA OBJEK DALAM BAHASA ARAB : SATU KAJIAN KES".

Berhubung dengan perkara di atas, penulis merakamkan setinggi-tinggi penghargaan dan jutaan terima kasih kepada Jawatankuasa Senat Fakulti Bahasa dan Linguistik Universiti Malaya telah meluluskan tajuk disertasi sehingga dapat diselesaikan dengan jayanya.

Ucapan penghargaan dan terima kasih penulis tujukan kepada pensyarah Universiti Malaya yang telah mencurahkan ilmu dan tunjuk ajar kepada penulis dalam pengajaran dan pembelajaran sehingga dapat meneruskan penulisan dengan licin.

Penulis merakamkan setinggi-tinggi penghargaan tidak terhingga kepada Ustaz Muhammad Jailani Hamzah yang telah banyak memberi dorongan dan bimbingan dari awal hingga penulis dapat menyiapkan kajian ini. Kerjasama dan bantuan beliau kepada penulis tidak ternilai banyaknya dan tidak dapat dibalas jasa baiknya melainkan Allah yang Maha Esa. Tidak ketinggalan juga kepada Tuan

Haji Mohammad Ab. Rahman yang banyak memberi dorongan dan semangat dalam penulisan ini.

Sehubungan dengan itu, penghargaan diucapkan kepada Dekan Fakulti Bahasa dan Linguistik dan seluruh kakitangan Universiti Malaya yang memberi kerjasama dan pandangan dalam menyiapkan disertasi ini .

Kepada kakitangan Perpustakaan Universiti Malaya, Perpustakaan Negeri dan Yayasan Islam Kelantan kerana telah memberi layanan dan kerjasama yang baik dalam menyediakan bahan-bahan rujukan kepada penulis.

Penghargaan dan jutaan terima kasih kepada rakan karib dan sahabat yang dimulihkan di atas bantuan dan sokongan moral dan maklumat yang diperlukan dalam menyiapkan kajian.

Akhir sekali penulis mengucapkan terima kasih kepada semua yang terlibat sama ada secara langsung atau tidak langsung dalam penulisan disertasi ini.

Sekian, terima kasih.

Hj. Abd. Halim Bin Daud (BMC 644)

SINOPSIS

Kajian ini dijalankan untuk mengkaji dan mengenal pasti punca kelemahan yang dihadapi dalam pengajaran dan pembelajaran bahasa Arab komunikasi di kalangan pelajar Sekolah Menengah Ugama Arab (SMUA). Ini adalah penting bagi melihat keberkesanan penggunaan bahasa Arab dalam penulisan dan pertuturan seharian untuk mencapai tahap kefahaman yang tepat lagi mantap.

Kajian ini dibahagikan kepada lima bab mengikut topik-topik tertentu. Bab pertama penulis membincangkan tentang latar belakang kajian, bidang kajian, objektif kajian, rasional kajian, metodologi kajian, latar belakang sejarah Ma'ahad Muhammadi semenjak ditubuhkan hingga sekarang.

Dalam bab kedua, penulis cuba meninjau tentang pengertian dan asal-usul bahasa, leksikon kata, ciri-ciri kata, kata kerja dan pembahagian serta ciri-ciri kata kerja. Tidak ketinggalan juga penulis menyentuh tentang partikel, tanda-tanda, jenis-jenis dan pembahagiannya.

Dalam bab ketiga penulis menyentuh mengenai objek dalam struktur bahasa Arab, definisi, bentuk-bentuk objek, jenis objek, ciri bilangan objek, hubungan dan kedudukan objek dalam pola ayat serta kedudukan fleksi objek.

Bab keempat analisis penggunaan objek dalam ayat di kalangan pelajar dan penilaian data. Kemudian penulis mengemukakan contoh-contoh kesilapan penggunaan objek dalam ayat.

Bab lima pula, penulis membincangkan faktor-faktor yang menyebabkan pelajar melakukan kesilapan frasa objek dalam penulisan. Akhir sekali penulis membuat rumusan dan mengemukakan cadangan yang difikirkan sesuai bagi para pelajar dan guru bahasa.

KANDUNGAN

	Muka Surat
Dedikasi	i
Penghargaan	ii
Sinopsis	iv
Kandungan	vi
Transliterasi huruf	xi
Senarai singkatan	xiii

BAB PERTAMA

LATAR BELAKANG KAJIAN

1.0 Pendahuluan	1
1.1 Bidang kajian	1
1.2 Objektif kajian	2
1.3 Rasional kajian	3
1.4 Metodologi kajian	5
1.4.1 Kajian perpustakaan	5
1.4.2 Kajian melalui pemerhatian	6
1.4.3 Soal selidik	6
1.5 Latar belakang Maahad Muhammadi	7
1.6 Penutup	8

BAB KEDUA
PENGKELASAN LEKSIKON

2.0 Pendahuluan	9
2.1 Pengertian dan asal usul bahasa	10
2.2 Leksikon perkataan	12
2.2.1 Kata nama	12
2.2.1.1 Jenis kata nama	13
2.2.1.2 Kata nama berubah	14
2.2.1.2.1 Kata nama kaku	14
2.2.1.2.2 Kata nama pecahan	16
2.2.1.3 Kata nama tidak berubah	17
2.2.1.4 Mengenal ciri-ciri kata nama	20
2.2.2 Kata kerja	21
2.2.2.1 Penggolongan kata kerja	22
2.2.2.2 Pembahagian kata kerja	22
2.2.2.3 Mengenal ciri-ciri kata kerja	27
2.2.3. Partikel	29
2.2.3.1 Mengenal tanda-tanda partikel	31
2.2.3.2 Pembahagian partikel	31
2.2.3.3 Jenis-jenis partikel	32
2.3 Penutup	34

BAB KETIGA

OBJEK DALAM BAHASA ARAB

3.0 Pendahuluan	35
3.1 Objek dalam struktur bahasa Arab	35
3.1.1 Definisi objek	35
3.2 Bentuk objek	38
3.2.1 Kata nama berubah	39
3.2.2 Kata nama tetap	44
3.2.3 Kata nama terbitan andaian	45
3.3 Jenis-jenis objek	46
3.3.1 Objek terbitan	46
3.3.2 Objek sebab	49
3.3.3 Objek pengiring	50
3.3.4 Objek keterangan	53
3.3.5 Objek tepat	54
3.4 Ciri-ciri bilangan objek	55
3.4.1. Frasa ayat ektransitif	55
3.4.1.1 Kata kerja intransitif	55
3.4.1.2 Penukaran intransitif ke transitif	58
3.4.1.3 Kata kerja transitif	61
3.4.2 Frasa ayat dwitransitif	62
3.4.3 Frasa ayat tritransitif	66
3.5 Hubungan dan kedudukan objek dalam pola ayat	67
3.5.1 Objek belakang	68
3.5.2 Objek mendahului kata nama pelaku	70

3.5.3 Objek mendahului kata kerja	72
3.6 Kedudukan fleksi objek	72
3.7 Faktor-faktor lain mengakusatif objek	74
3.7.1 Kata nama terbitan	74
3.7.2 Partisipal aktif	76
3.7.3 Frasa nama kata kerja berfungsi	79
3.7.4 Kata kerja bersungguhan	80
3.7.5 Sifat kesamaan partisipal aktif	81
3.8 Penutup	82

BAB KEEMPAT
ANALISIS PENGGUNAAN FRASA OBJEK
DALAM AYAT DI KALANGAN PELAJAR TINGKATAN LIMA
MA'AHAD MUHAMMADI KOTA BHARU

4.0 Pendahuluan	83
4.1 Sumber data	83
4.2 Masa	84
4.3 Penilaian data	84
4.4 Analisis data	84
4.4.1 Analisis penguasaan dan minat	84
4.4.2 Analisis penggunaan dan kesilapan objek di kalangan pelajar	94
4.4.3 Analisis penguasaan fleksi objek	106
4.5 Penutup	109

BAB KELIMA

RUMUSAN DAN CADANGAN

5.0	Pendahuluan	110
5.1	Rumusan setiap bahagian	111
5.1.1	Penguasaan dan kesilapan penggunaan objek	111
5.2	Rumusan sebab-sebab kelemahan	116
5.3	Faktor kesilapan	118
5.3.1	Kurang kemahiran dalam pengelasan kata	118
5.3.2	Kekeliruan	120
5.3.3	Tenaga pengajar	123
5.3.4	Sikap dan motivasi	124
5.3.5	Masa terhad	125
5.4.	Cadangan	125
5.4.1	Cadangan kepada pelajar	125
5.4.2	Guru-guru Bahasa	127
5.4.3	Pendekatan strategi pengajaran	130
5.4.4	Penyemaian minat dan sikap	134
5.4.5	Alat Bantu Mengajar	135
5.5.	Penutup	136
	BIBLIOGRAFI	137
	LAMPIRAN	140

TRANSLITERASI HURUF

Perkataan-perkataan Arab yang digunakan dalam disertasi ini adalah mengikut transliterasi berikut :

Huruf Arab Huruf Melayu

ا : a

ب : b

ت : t

ث : th

ج : j

ح : ḥ

خ : kh

د : d

ذ : dh

ر : r

ز : z

س : s

ش : sy

ص : ṣ

ض : ḍ

Huruf Arab Huruf Melayu

ط : t

ظ : ṣ

ع : ‘

غ : gh

ف : f

ك : k

ق : q

ل : l

م : m

ن : n

و : w

ه : h

ء : ,

ي : y

ة : ṭ

VOKAL DAN DIFTONG

VOKAL

_____ : a

_____ : i

_____ : u

VOKAL PANJANG

_____ : a

_____ : i

_____ : u

DIFTONG

_____ : ay

_____ : aw

SENARAI SINGKATAN

KBSM	:	Kurikulum Baru Sekolah Menengah
UM	:	Universiti Malaya
UIAM	:	Universiti Islam Antarabangsa Malaysia
UKM	:	Universiti Kebangsaan Malaysia
UUM	:	Universiti Utara Malaysia
UPM	:	Universiti Putra Malaysia
SPM	:	Sijil Pelajaran Malaysia
STPM	:	Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia
PMR	:	Penilaian Menengah Rendah
YIK	:	Yayasan Islam Kelantan
FN	:	Frasa Nama
FK	:	Frasa Kata
S	:	Subjek
TT	:	Tanpa Tahun
O	:	Objek
KK	:	Kata Kerja
KN	:	Kata Nama
P	:	Pelaku
OM	:	Objek Mutlaq
KKT	:	Kata Kerja Transitif
OS	:	Objek Sebab
SMUA	:	Sekolah Menengah Ugama Arab